

פרק נזקיק ג' עפק

חובת ההתבוננות

העתק

(1) גזען גזען גזען

נצבים "היום", הינו בראש השנה. והוסיף השפט אמרת (נצחם תרנ"ה) בשם החידושי הר"ם וצ"ל שהטעם שנקבעה פרשת נצבים בסוף השנה הוא כיוון שבכל שנה אנו יוצאים מפרנס לפנים, שיש להנאה מיוחדת לכל שנה ושנה, ובראש השנה צרכיהם אנו לעצור ולשהות את השגורה הרגילה של השנה שעבורה כדי לחשוך על דרכנו בעתיד.

ב] ואשר לא שם לבו אל דבר ה'

ומי שאינו מפסיק כדי להתבונן במעשהיו בהכרח שיטה ויחטא. דהיינו בפרשת וארא בקשר למכת ברוד (שמות ט, כ-כ), "הירא את דבר ה' מעבדי פרעה הניס את עבדיו ואת מקנהו אל הבתים. ואשר לא שם לבו אל דבר ה' ויעזב את עבדיו ואת מקנהו בשדרה". ופירש התרגום יונתן (שם) על פי הגמara בסוטה (יא, א) שלשה חכמים היו לפרעה באותו שעה בלבם יתרו ואיוב. ו"הירא את דבר ה'" זהו איוב, שהזין והאמין באזהרת משה רבינו ואסף את כל בעלי החיים שלו לתוך ביתו על מנת להגן עליהם. "ואשר לא שם לבו אל דבר ה'" הוא בלעם, שלא הקשיב למשה רבינו, והשאר כל בעלי החיים שלו בשדרה להיהרג על ידי הבודד. על החיים שלו בשדרה להיהרג על ידי הבודד. ומהאי טעמא מציינו שבלבם היה רוכב על גבי אthon, אע"ג שהוא בהמה קצת מגונה, כי כל שאר החיים שלו אבדו במכת ברוד. قدאיתו בגמara בסנהדרין (קה, ב) שתמהו לשרי מואב לבלעם, למה אדם נכבד כמותו

אין רוכב על גבי בהמה יותר חשוב כמו סוס. ובלבם השיב להם שאין לו סוסים כיוון שהוא הבא אותם לרעות במרעה. ומטו משמיה דהאדמו"ר הפני מנהם וצ"ל שבלבם רמז לשרי מואב שהוא הניח את הסוסים במרעה במצרים ולכך מתו כולם במקת ברוד. ונראה שאע"ג שהוא רבינו כבר הראה את יכולת להביא מכות נפלאות ונוראות על מצרים, מכל מקום לא השגיח בלבם באזהרו ועצתו, כיוון שמדובר לא היה שוקל את התוצאות שלו באירוע העשייה,

א] אתם נצבים היום כלכם

כתיב (דברים כט, ט) "אתם נצבים היום כלכם וגוי", ופירש רש"י, "לפי שהיה ישראל יוצאי מפרנס לפנים ממשה ליהושע, לפיכך עשה אותן מצבה כדי לזרום".

ובספר פניני דעת (להgra"ם בלא"ז ז"ל, שם) פירש שלשון נצבים הו לעמדו

ממהלך חייו שרגיל בו, ולהפסיק כדי להתבונן על דרך להבא. ולכן מצינו

בדרכן כלל שקדמה מלת "הנה" לפני לשון "נצח" שמשמעתו עמידה הבאה

פתאום באמצע הליכה, באופן שהוא בלתי צפי, בדכתיב (בראשית יח, ב) "והנה

שלשה אנשים נצחם עליו", (בראשית כה,

) יג "הנה אנכי נצח על עין הימים", (בראשית

לו, ז "והנה כמה אלמתה וגם נצחבה".

ומשה רבינו העמיד את בני ישראל נצחם

באותה שעה כפי אם עמדו האדם להתבונן

וישאל את עצמו אם לעשה אייה דבר או

לא לעשות בודאי יבחר בדרכ הטוב, כמו

שאמר דוד (תהילים קיט, ט) "חשבתי דרכי

ואשיבת רגלי אל עדותך", כלומר כאשר

אדם חושך ומתבונן בדרכיו או בודאי

ישוב אל מצוות ה. ובשעה שיצאו بني

ישראל מפרנס לפרנס, שנגמרה התקופה

של משה רבינו ועומדים להתחליל תקופה

חדשנה בחייהם, אף שזהו זמן מוסכין

ועלול לגורום ליירידה בහערד גדול הזרע,

מכל מקום גם סגולה נפלה כרוכה בזה,

שMOVEDן לهم שהות מן להתבונן ולהבין

את טעויות העבר ולשפר ולתקן את

שיטותיהם בעתיד.

ויזהו חלק חוני בתהיליך התשובה,

שקודם כל צריך האדם להפסיק

את תהליך ה עבר כדי לחשוב על מצבו

וכיוונו בעתיד. ולכן בשמונה עשרה

מלודמים ברכת "אתה חונן לאדם דעת"

לברכת "הרוצה בתשובה" לפי שי

אפשר לעשות תשובה مبלי שתהיה

תחילה ישוב ה דעת להרהור על מעמדו.

ובספר פענח רוזא (פרשת נצבים) נקט שאחים

זאת? ומתחילה להסביר או להתנקם, וגם שכנגדו הולך ומוסיף ווסףו כמנת צפראדע. אבל אילו שני הצדדים היו עוזרים לרוגע לפני שהתחילה זהה עטף אותם לגמרי, ודאי היו שוקלים מחדש את החלטות שליהם ובוחרים ללבת בכוון אחר. וכך עשה משה רבינו בעצמיו דכתיב

(במדבר לא, יד-טו), "וַיַּקְצַּף מֹשֶׁה עַל פָּקוֹדִי הַחֵיל שֶׁרִי הַאֱלֹפִים וּשְׁרִי הַמְּאוֹת הַבָּאים מִצְבָּא הַמְּלָחָמָה. וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֹשֶׁה חַיִּים כָּל נְקָבָה". וצידיך ביאור מדרוע הזכירה התורה את שמו של משה העממיים "וַיַּקְצַּף מֹשֶׁה וְגוּ" ויאמר אליהם משה". ותייחס בספר אזנים לתורה (שם) שהיה הפסק בין הקצף ובין האמירה, היינו שםשה המתין עד שככה חמתו לפני שהוא דבר, ואז "וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם" בלשון רכה. ורמזו הכתוב על ההמתנה בזה שhort לאמר "משה", שאפשר לסמן על הפעם הקודמת ששמו הוזכר כי עבר זמן מה בין "וַיַּקְצַּף מֹשֶׁה" עד "וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם משה". ומכאן שטוב לכוус להמתין עד שתתברר מעשך וריך או ידבר את דברינו.

ונראה שעל כן באמצעות המרד של המרגלים, כשהתחילה הויכוח להתרפתח, כתיב (במדבר י, ל) "וַיָּהֵס כָּל אֶת הָעָם", כלומר שכלב השkit את כל העם לרוגע לחשוב ולהתבונן, וההתורה משבחת אותו על זה (במדבר יד, כד), "וְעַבְדֵי כָּלֵב עַקְבֵי הִתְהַדֵּת רוח אַחֲרַת עָמוֹ וַיָּמֻלָּא אֶחָרִי וְהַבְיאָתוֹ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בָּא שְׁמָה וּזְרוּעָו יְוָשָׁנָה". וחזינן מכאן עד כמה גדול היה החשיבות והחשיבות להפסיק ולהתבונן בפרט כשהאדם נמצא בתחום אייזה מחלוקת או מצב שמתקשה והולך. ומהאי טעםא התורה מתארת את המחלוקות ואת חטא המרגלים בלשון "מלינים", כרכתי (במדבר יד, כד) "עד מתי לעד הרעה הזואת אשרῆ מה מלינים עלי

את תלנות בני ישראל אשרῆ מה מלינים עלי שמעתי", וגם מחלוקת קrho ועדתו מהחילתה בלשון הזואת, כרכתי (במדבר יי, ז) "וַיָּלִינוּ כָל עדת בני ישראל מתחרת על משה ועל אהרן וגוי".

6) אלא היה ממשין הלאה בלי הפסוקות וביעורון גמור. וכך שהעיר בספר חפץ חיים על התורה (פרשת בלק) שאין הפסוקות כלל משך כל הפרשה של בלעם והניסין שלו לקל את בני ישראל. ופירש רשיי (ויקרא א, א) שתכילת הפסוקות שבתורה היה ניתן ריווח למשה להתבונן בין פרשה לפרש ובין עניין לעניין. ואילו בפרש בלעם אין הפסוקות, מפני שבלעם תמיד היה ממשין להתקדם בלי לחשב ולשקול את הכוון שלו, ועל כן החulos מהחומר המדבר שעד ממש לפניו, וגם לא הכיר את מלאך ה' שעד מנגדו עם חרב שלופה בידיו להרוגו.

7) ג) ויהם לב את העם
ובפרט כאשר אש הкус ומחולקת
משתנו בתוכה אדם. זה
מרייך אוננו להגב ולבועל בקירות,

ובאותה שעה מוטל על האדם ביתר שאת להפסיק לחשוב על מה הוא נלחם והאם הוא מועיל להמשיך בסכסוך. דכתיב במקת צפראדע (שמות ח, ב) "וַיַּתְעַל הַצְּפְרָדָע וַחַס אֶת אֶרֶץ מִצְרָיִם", ופירש רשיי, "צפראדע אחת הייתה והוא מכין אותה והיא מחות נחילים נחילים". והוכיח מכאן בא ספר ברכת פרץ (פרשת וואו) שהרי כשראו מצרים כי על ידי הכתם מוסיפה להתין צפראדים הרבה, היה עליהם להפסיק להסתה כדי שלא להרבות צפראדים. אבל מידת הкус אומرت, אדרבה כיוון שמוסיפה להתין איזהו לкусות וחתמת בערה בהם וכן חזר חלילה, הם הוסיפו להכות ולחטוף וזה היא הוסיפה להתינו נחילים נחילים עד שכיסה את ארץ מצרים. וכן הוא בכל מקום שכועסים, כי אם ישמעו הרפאים ולא ישיבו ישתקע הדבר לאט לאט, אבל כשמשבבים לצד שכנגד, הרי הוא מוסיף להшиб לעומתו כהנה וככהנה, וכל מה שיוסיף להתנקם גם הלה יוסיף לעומתו ככל האפשר. ואם כן למרות שהדעת נתן שטוב ויפה לו לא לטפל בזה שצעירו ולעbor בשתיקה עד יעבד זעם, אבל מודת הкус אומרת. וכי אוイ אשוחה על

(3)

"אתם נצבים היום כולם לפני ה' אליכם
ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש
ישראל" (כט, ט-ז)

ה' קורן
על שם ג

לכאורה יש כאן כפל לשון דלאחר שאמר "אתם נצבים היום כולם" כלל הכתוב את כל עם ישראל, ואם כן מודיע חזר ופרט "ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל"?

וביאר בספר "גן רונע" על פי דברי המדרש דמבהיר דפסוק זה קאי על יום ראש השנה, והיינו אתם נצבים היום כולם לפני ה' לדין, והעזה היעוצה להינצל ביום הדין, זהו להיות באחדות, אך באחדות יכול להיות גם חסרון שמרוב אחדות יעשן שוויון בין כלל הציבור, ואו יוצר מצב שהצעיריים ידחפו את הזקנים כפי ש捭יר דש"י על הפסוק (דברים א, בב) "וחקרבון אליו כולם" בערבוביא, ילדים דוחפים את הזקנים וזקנים דוחפים את ראשי העם.

לכן כאן כשהבאה התורה ומרמות זנו שכדי להינצל ביום הדין יש להיות באחדות "כולם", אך מכל מקום צריך לדעת את מקומו של כל אחד ולכבודו בכבוד הראוי לו כל אחד לפי דרגתו "ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל", כל אחד באשר הוא.

עוד נראה לבאר בס"ד, ר"אתם נצבים היום כולם" קאי על יום ראש השנה, ואמרו חז"ל (ר"ה ייה, ע"א) שהקב"ה ביום ראש השנה סוקר את כולם בסקירה אחת, ואם כן יכולים לבוא כאלו שיחשבו שח"ז כיון שהקב"ה סוקר את כולם בסקירה אחת, או אינם מבחין ודן כל אחד ואחד בדיק על פי מעשיהם, בדק דקויות כאלו הוא נידון יחידי.

על זה אמר אף על פי ש"אתם נצבים היום כולם" בסקירה אחת, מכל מקום ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל כל אחד ואחד הקב"ה דין אותו בחינה שלו לפי מעשיהם, וכאליו הוא התידי כל איש ישראל בפני עצמו.

שנתיים עשר שבטי

בחינות השבטים וראשי השבטים

אמר מרכן הגרא"ם פינשטיין זצ"ל: עניין התחלקות השבטים לא היה עניין של גשמיות, המתגדרות כדי להיטיב את מצבם מבחינה גשמית, שהרי גם אם היו מחלוקתם את הארץ ליחדים, ולא חלוקה לשבטים, לא היו מפסידים מਆמה. החלוקה לשבטים הייתה איפוא מטעמים של רוחניות, וחלוקת זו נמנעה קדושה לעניין היובל ולדיניו. וגם חיקוב תרומות ומעשרות חלי לפי הרמב"ם בחלוקה לשבטים]. כי לכל שבט היתה דרכן מיוונית בעבודת ה', וכל הדרכיהם היו רצויות ונכונות. כפי שהוא רואים שככל שבט הקרוב לחנוכת המזבח אומם קרבנות ממש, והتورה כתובת כל אחד מהם בנפרד, כי לכל אחד היה טעם הרואוי לשפטו בקרבונו, כפי שהמדרש מבואר באדריכות (במדור ובנה יט). וכך היה להם התייחסות יהודית לדברים רכשים בתורה במקומות בהם היו דרכיהם רבותות לפי דעתם, ברום המסקנה והמעשים היו שווים לכולם. כל זאת למען דעת כי למרות שעל פיطبع הבריאה אין דעתם האנשים שות, הרי אין זה בעניין העיקרים והמעשים, אלא רק בדרך להגיע אליהם. (וכפי שהמליצו שכחפליין של ראש, ההינו המחשבה שבעמיה, יש ארבע כתמים, אבל כתפליין של יד דהינו המעשה הכל מתאחד והם בית אחד).

(4)

ג' לאג א
ט"ט - א"ט
/ / ?

(3)

ונאמר "אתם נצחים הימים כולם לפני ה' אלקיכם, ראשיכם שבתיכם" וגוי. ופירש רשי" שכהונת היא "ראשיכם לשבטיכם". ויש להבין מדו"ע השמיטה התורה את הלמ"ד נסמכה על רשי שיגלה לנו פירוש הכתוב. אך מאחר וידענו שהשבטים היו חילוקים בגישות וביחסותם בעבודת ה', הרי רוב האנושם עטוקים בענייניהם ונאנש נותנים דעתם לכן. רק היחידים שבעל שבט מתעמקים בעניינים הנשוגבים שבאמונה, והשבט בנלו נושא עניינם לאותם ייחודיים והולך אחריהם. לפיכך כתיב "ראשיכם שבתיכם", שאותם הראשים הם גם השבטים, ומה מאן גלה אחריהם להשמר בכל דבר ומנועה, כי כל העניינים נשואות אליהם.

והיום, בני התורה הם בבחינת ראשיכם השבטים של העם, ואליהם נשואות עיני כולם. כמה יש להם להזהר במעשייהם, להרבות כבוד שמותם בעולם:

(כח) הנסתורות לה אלחינו והמנוגות לנו ולבניינו. כתוב בש"י ז"ל: נקד על, לנו ולבניינו וועל עין זעדי⁹ לדרוש שאף על הרגלות לא ענס הרבים עד שעשו את הירדן, משקלתו עליהם את השבואה בהר גוזים ובדור עיבל ונעשה ערבים זה לזו. וmbia הירושלמי¹⁰ שאמור כן: אמר רב כי שמיעון בן לקיש בירדו קבלו עליהם הנסתורות, אמר להם יהושע: אם אין אתם מקבלין עלייכם הנסתורות בגין מים ושותפין אתם. אמר רב כי שמיעון בן וביא¹¹ תדע לך שהרי ענן חטא ורוכן של סנהדרין נפלו בעז. אמר להם: בכם חותרה הרצועה¹², יצתה בת קול ואמרה: אין לכם עסק בנסתורות. ופירוש, בכם חותרה הרצועה¹³ שאתם לוקים עכשווי על הנסתורות. ויש שפירש, בכם חותרה הרצועה, ורש"י פירוש שם, בכם' כלומר, פן יש בכם¹⁴ או התורה הרצועה להענש על הנסתורות, ורש"י פירוש שם במסכת סנהדרין¹⁵ כי משקלתו עליהם השבואה נתחייבו בנסתורות, והיה ראוי לינקד לה' || אלחינו כדי לדרש שאין הנסתורות לה' לבדו כי גם לו הם, אבל לפ' שאין כבוד השם לינקד וזה לבנו ולבניו במקומו*. ועל כן הוצרך לנקד עין¹⁶* כנגד אותיות לה' אלחינו להשלים "א" אותיות. הרמב"ן ז"ל כתוב: [ז"ד עתדי בדרכ הפשט כי הנסתורות] ונמתאים הנסתורים מן העוסמים אותן, כמו: שניאות מי-יבין מנגסתורות נקיי¹⁷, יאמר: הנסתורות לה' לבדו גם, אין בהם לנו עון אשר הטא, אבל הנגבות שהן הודגות לנו ולבניינו עד שולם לעשות את כל דברי התורה הזאת חתק עולם, שכך קבלו על: אשר איננו פה¹⁸ לדורות עולם, ולפי שהביא באלה הזאת¹⁹, עד כאן, והتابכם רב' אברהם ז"ל התרם העשרה בשוגה, שלא יכול באלה הזאת²⁰, עד כאן, והتابכם רב' אברהם ז"ל פירוש: הנסתורות מי שיעבד עבודה רוחה בסתר משפטו ביד הש"ית והוא יפרע ממנה, אין לנו בו חיזב. ושמתי בשם הרמב"ן ז"ל בפירוש פסוק זה: הנסתורות לה' אלחינו, יאמר: סודות התורה הנסתורים וטעם המזות לשם יתעללה הם, ואם יזכה אדם שיקח אונו שמן מנהם בידיעת שרש המזות וועליה בנסתור שבת אל פטור בכך מן הנגלה שלא יעשה המזוה בעניין גופני, אין לו להמנע מזה, שהרי הנגבות לנו ולבניינו לעשוה. והפירש הוה בעצמו שם יקר וספר, אבל' איינו בעניין הפרשת ונתמן לפרש: הנסתורות לה' אלהינו, כי מפני שהזכיר בפסוק של מעלה: ויתשם, וישליך אל הארץ אחרת כיום הוה, גולות הנגדים והגוזים הוא אורך ביוור, והקץ סתום ונוסתר, לכך סמך²¹ מדי

ואמר: הנסתורות לה' אלחינו, כלומר אין לנו בו שום דעתה כי הוא עניין נסתר * לה' אלהינו לבדו, ואין אנחנו יודע עד מה²², והנגולות לנו ולבניינו, כלומרCSI חסינו אותן הנסתורות נגבות לנו ולבניינו עליו לעשות את כל דברי התורה הזאת. ולמדנו חכמתם הוה כי תורהנו קיימת לעולם, לא תבטל בזמנן מן הומנו, ואפלו בזמנן המשיה, וקיים תורה משה שוה בכל זمان, בין בזמנן, הנסתורות, שווה הגלות בין בזמנן, הגלות, שהיא הגאות, וממה דריש רזיל²³: ימי חיק²⁴, העולם הוה, כל ימי חיק²⁵, להביא לימות המשיה, ועם הפרש זה היה הפסוק מכון ונקשר עם מה שהזכיר בפרשא למלחה ולמטה. בש' לך

הנסתורת לד' אלחינו והנגולת לנו ולבניינו עד עולם

לעשות את כל דברי התורה הזאת (כתו-כח)

| חכמינו אמרו, שלפייך לא גילה הקדוש ברוך הוא את טעמו ומתן שכון של המזות, כדי שלא ינתח אדם מזות שמתן-שכרן מועט ויעשה

דק את המזות שמתן-שכרן מרובה. (חולין).

עד אמרו חכמינו כי בשתי מצוות הבטיחה תורה: "למען ייטב לך הארכת ימים" — במצוות החומרה ביזור: כבוד אב ואם. ובמצוות הקלה ביזור: שלוחה-הকן — ללמד שכל המזות שותה ויש לקיימן במידה שוטה. זה איפוא פשטו של הפסוק: "הנסתורות לד' אלחינו" — הסתיר השמייתברך מאתנו את מתן-שכרן של המזות, "והנגולות לנו ולבניינו" — אולם גילה לנו מתן-שכרן של שתי מזות, שהחאת נוגעת "לנו" — הינו: שלוחה-הকן, והשנייה נוגעת "לבניינו" — הינו: כבחד-אביזאם — כל זה, גם הנסתורות של כל המזות והנגולות של שתי המזות הללו, הוא כדי "לעשות את כל דברי התורה הזאת" — למען נעשה את כל המזות ואל נבחר לנו את המזות שמתן-שכרן מרובה... (מפני המשמעה)

וזיהה כי יתוארו עליך כל הגדירות טהורם הברכה והקללה חסר מות נפקח והצחות של נבך
בכל גויסים חסר סדיין כי חולקן צמה וטנה עד כי חולקן צמל נבך וכל נסיך
חסר וטמעה בזקן כל חסר חנכי מילך ביטום וכו' וטב כי חולקן חות שטוק ורוחק וטב
וקובך מכל עצמים וכו' וכל לבחר פסוקים חול לנטה מושיע כבשיה לנו טיט מקה
למורתם וטט נטנס נטבולם ולו נחמר חבדה מקומית וכן קן נטולתו כחדר רכיש
הנוריות לנפשטי לחן יטמעה לנו במלחין טלה וכש סח חאנט גנס חאנט נ"י טמן
חויס איריכת הנמלת וכי סדי ארע וכתר לטו גנו חותביס כי סכויס חאנטו לפני כי
בעל פגמולות ונמייב ותולער זיין עזבי כי ווי סכחני. עטש מעב כי עיפ פגבייה מטביה חספה
עולם מורה בסן נטנא גס הלא פצחנה וחנכי לה החלה, כי לפערם יקרת מקרת
שרפה תפח נולא ולג מורה על בן צפנה הוס הבן חיינו עיטה רלען חכיזו וטבעט נטס וטוא
וטוגט חמו זו לפערם לג יכתרו רחמים עלייו ומצחטה, חבל לה כן חאנטו לפני כי גס כהאנטו
מעניטיס לפכו וטעריס על רצוי מיט נטנס חאנטו לו ייט"ס ולג יטכח ולג יטוח
חומרט זוט גס הלא פצחנה הוס גס אלה טכחים צהונן טכחים מעניטיס לפעריס
וועויריס רלונס וחנכי מיט לה חסנה, הגו נחכטס לטולט נטנס למתקס וחינטנו לה מסור מתנו
לשלמיים, וטכט כי מהח חכיטו כי מרassa לה ידענו ושראל לנו ייכרנו מהה כי חכינו

גוטליטו מועלם סדק ומתקטו למperfטס צפירותם דהוי קrho ולדרכו יילבז גם מף
הכחינו לוכס פוליכס בעקבות הובתו מעד פוליכס מילד' חותנו ומיין בנו פימי כהנאות
פען כירחות כ' ועוגלותו וכן גגמ'ת נבל' זעם כ' חכינו דועינו מהחמיין וזה כ' כי היה
הכינוי כי הברהס למ' ידענו גס כהנוטו במדרגה גראע עד שחברהס למ' יגיד חותנו
כהנוטו יונלא ריש ושראל למ' ידענו ונקיוט הברהס כי פום טרח ביזמר בגמיה וכטצע
הכל שכבניטס הוריחס וורייחס על הבדורות שכתפפל עעל מלוס וישראל טה' מתברר שכבניטס
טה' מעתו שלימה וסערheid שכני' יה וארס גס למ' נדמה לאס ולג' נך בדריכתס על
שלם יכירו בנו שהנחו נכיחס מ'ת היה כ' חכינו גוטליטו מועלם סדק וא'ס:
ובבנה עונס היגלו שנקנו נגעניטס כה אין זה לרעטעו מסכתה כ' מותנו שרואה לנקס
בגנו וולדרכנו טה' לטוטמיטו כל' טקי' נגעניטס וכטיס לב' נצוב ה' כ' לטיב
בנחריתינו לדלטיך ולדעת עס נציך כי נחרד יימדר קה' אה בנו כ' היליך מייסרכ'
וחוקך בנטו שוכח בנו ואוונט שהורו מומר, וזה כ' ג' כוונה פקריה כהנאר ט' ט'
נעיליכס לפיטיב האנסן כן' טיס לאלהיב, וכבר תפטע חול' ארך ייטס ט' צמפלט עט וויל'
במפלט עט אהר היה טה', ואיל' כ' מעו טאטס ט' נטטיב לנו כן' טיס לאלהיב, סכוונה
כמו שפטונטה הכרהה לכל כהנוטו יוסטביס כה' וויל' חמץ לנו מהומה שטמה ט' צו צו
ט' טיס לאלהיב ולבדע עי' גס זה לטוב לנו וככלי':
ואחריו סדרהיס הילו חומר אני בכוונה מתקרות ושי' כי יכונו עילך לכל הבדרים
הילו כברנאה וככללה הכל ביגלו כי זו כסכוו וככללות יראה גס סדרהיס היל' אין
טunnelה יונס שף' ביגלו אה' נג' ימוךס ולג' יגאנט חותנו לטוטימן נרואה לכל עין סמלה ט'
ריבט יוקר מברכות טאטב' כה', והזבאות היל נציך בכל פגויים הרה ליליך ט' היליך
סמה טיטיש על כלכ' כי גוילס וסוריים מטבחדים וכלהר' כין טהוות וגס ייטמו על נב'
ה' ביגלו אה' למ' כל' רחמי וחסדי היל כל' ה'ו. וככלווזו ומתקבומו גלינו יוכינו כי גוד
ה' מר הנטה ט' מהמן ועיז' ייטמו לב' נצוב ולנטкарבע היל ט' וויל' יהרמו נווחס וויל' פאם
חקומינו וקצת עד ט' היליך וככל הילך היל' מנגס קויס:

שיאמרו שם אין להם כח גבורה כו' לכבר
את יצרם, דה תורה רוצה שיעשה קיום המצוות
ולפומת התורה בשמחה גדולת, ממש שרך זה הוא
עליך הייתנו הנאותו ולא מחייב ההבל שאינן
כלום נגד חיי נצח שלו בקיום תורה ומצוות,
ואם יקיעם התורה והמצוות בשמחה וזה ישפיע
הרביה גם על זרעו ותלמידיו, שיראו שקיים
התורה ומצוות הוא יותר תגאה ושמהה מה חיי
ההבל, ואין להחשב הפסד הנאותו מחייב ההבל
כלום נגד חיי הנצח, וזה מה שאמירה תורה
ובחרת בחיות במדה זו של עשיית המצוות
בשמחה, שמות תחיה אתה וגם יורען.

ובחרת בחיים למען תחיה אתה זורע.
לכארה לא מובן מה שפטים ובחרת
בחיים, למען תחיה אתה זורע. שאם כונת
הכתוב לטעם, הרי כבר אמר לעיל שאם לא
יעשה טוב הוא מיתה. ונראה דבא למידנו
הבחירה בטוב שהוא בחיים מחדה כו
שלשפיע גם על זורעו והתלמידים, שלפעמים אף
שמעיים כל התרזה לא ישפיע על זורעו שג'ב
יראו לקים, כאשר הוא מקיים רק מפניו שמכורה
משמעותו בה' ובתוותו אבל ניכר מכיוןיו
שאין לו תגאה ושמחה מותה, אלא בע"ב עמוד
בגסינו אף שוחט בעצם שיטור טוב ויה לו
שאל לחייב מזות התווין, כאשר קיומם המצוות
על ידו הוא באופו והרי הוא מקלקל את זורע,